

Grote vragen over geweld

De gespreksleider of de jongeren kiezen 1 vraag (bv. via stemming).

STAP 1

Denk in groepjes na over een mogelijk antwoord en onderbouw met argumenten.

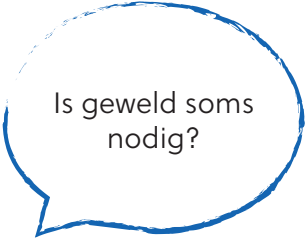
STAP 2

Onderzoek de argumenten plenair in een cirkel.

- Wat vinden jullie van deze mogelijke antwoorden?
- Eens of niet?
- Voorbeelden of tegenvoorbeelden?
- Heeft iemand een ander argument?
- Klopt deze redenering overal en altijd?
- Wat kunnen we hieruit afleiden?

STAP 3

Sluit af met een vragenronde.
Welke vragen blijven hangen?

Is geweld soms
nodig?

Is geweld
eigen aan
de mens?

Wat maakt
iemand
gewelddadig?

Stimuleren
sociale media
geweld?

Hoe ontstaat
geweld?

Is elke ruzie
een vorm van
geweld?

Grote vragen over conflict

De gespreksleider of de jongeren kiezen 1 vraag (bv. via stemming).

STAP 1

Denk in groepjes na over een mogelijk antwoord en onderbouw met argumenten.

STAP 2

Onderzoek de argumenten plenair in een cirkel.

- Wat vinden jullie van deze mogelijke antwoorden?
- Eens of niet?
- Voorbeelden of tegenvoorbeelden?
- Heeft iemand een ander argument?
- Klopt deze redenering overal en altijd?
- Wat kunnen we hieruit afleiden?

STAP 3

Sluit af met een vragenronde.
Welke vragen blijven hangen?

Hoe ontstaan
conflicten?

Kunnen conflicten
nuttig zijn?

Moet elk conflict
opgelost worden?

Wat is het verschil
tussen een oorlog
en een conflict?

Kunnen conflicten
mensen dichter bij
elkaar brengen?

Bestaan er
conflicten zonder
geweld?

De geweldsdriehoek

IS HIER SPRAKE VAN GEWELD?

Leg 3 papieren op de grond die een grote denkbeeldige driehoek vormen. Op de 2 uitersten onderaan staat 'geweld' en 'geen geweld'. Aan de top ligt een papier waarop 'twijfel' staat.

STAP 1

Een eerste stelling wordt voorgelezen. De jongeren positioneren zich fysiek op de driehoek.

1. 3 jongeren die het dichtst bij
 - A. geweld
 - B. geen geweld en
 - C. twijfel
 staan, leggen kort hun standpunt uit en onderbouwen dit met een argument.
2. Daarna mogen anderen reageren:
Wie denkt iets anders?
Wie wil reageren op één van de argumenten?
3. Als de uitspraak behandeld is, start het proces opnieuw met een andere uitspraak.

STAP 2

Denk samen na over deze grote vragen:

- Wanneer kunnen we spreken van geweld?
- Wat is de noodzakelijke voorwaarde hiervoor?

- Elke dag gewelddadige videospelletjes spelen.
- Supporteren voor een club met hooligans.
- Vernederende grapjes maken over een klasgenoot.
- Iemand filmen die in elkaar geslagen wordt.
- Stemmen op een partij die geweld goedkeurt.
- Zwijgen als je weet dat je vriendin thuis geweld meemaakt.
- Je kleine broer een tik geven als hij jou stoort.
- In gedachten iemand die jou gekwetst heeft, een ongeluk toewensen.
- Er wordt geen voedselhulp toegelaten in een oorlogsgebied waar mensen hongerlijden.
- Een privéterrein bezetten om de bouw van een nieuw gebouw te voorkomen.

Eens of niet?

Leg 2 papieren op de grond die een denkbeeldige lijn vormen. Op de 2 uiterste papieren staat 'eens' en 'oneens'.

STAP 1

De eerste uitspraak wordt voorgelezen en jongeren positioneren zich fysiek op de lijn.

1. De jongeren die het dichtst bij de uitersten staan, leggen hun standpunt uit en onderbouwen dit met een argument.
2. Daarna mogen andere jongeren reageren:
Wie denkt iets anders?
Wie wil reageren op één van de argumenten?
3. Als de uitspraak behandeld is, start het proces opnieuw met een andere uitspraak.

EENS ONEENS

- Een wereld zonder oorlog is onmogelijk.
- Online geweld is gemakkelijker dan fysiek geweld.
- Een echte man schuwt geweld niet.
- Als iemand mij slaat, moet ik terugslaan.
- Een goede relatie heeft af en toe een conflict nodig.
- Soldaten die de oorlog winnen, zijn helden.
- Woorden zijn sterker dan wapens.
- Competitie in de sport zet aan tot geweld.
- Gebruik van geweld door de staat is legitiem, bijvoorbeeld door de politie en het leger.

Vanuit verschillende perspectieven

STAP 1

Jongeren proberen in groepjes voor elk idee 3 verschillende perspectieven te noteren:

Wat is potentieel goed, slecht en interessant aan dit idee?

Leg uit dat goed en slecht morele oordelen zijn. Interessant is eerder beschouwend:

Wat zou een marsmannetje hier bijvoorbeeld van vinden?

STAP 2

Plenair gesprek

- Bij welk idee was het lastig om 3 verschillende posities in te nemen?
- Waarover waren jullie het snel eens met elkaar?
- Welk idee vond jullie het meest interessant?
- Waarom?

GOED

SLECHT

INTERESSANT

-
- Een wereld zonder wapens.
 - Een verbod op scheldwoorden.
 - Via een chip in het hoofd van de burgers, kan de politie de gedachten lezen en preventief mensen oppakken die gewelddadige gedachten hebben.
 - Een pilletje dat haat uit ons systeem weghaalt.
 - Een verbod op voetbalsupporters om hooliganisme te vermijden.
 - Ouders mogen pas kinderen krijgen als ze slagen voor een examen waarin ze bewijzen dat ze goed voor een kind kunnen zorgen.

Heb ik geweld gepleegd?

In het midden van de cirkel ligt een lijn met 2 papieren aan de uitersten waarop 'geweld gepleegd' en 'geen geweld gepleegd' staat.

STAP 1

1. Een jongere krijgt het eerste scenario, legt het op de lijn en geeft een argument.
2. De jongeren met een ander perspectief mogen reageren met een argument en het scenario op de lijn verplaatsen.
3. Elk scenario mag max. 5 keer verplaatst worden.
4. Daarna start het proces opnieuw met het volgende scenario.

STAP 2

Denk samen na over deze grote vraag:

- Vanaf wanneer kunnen we spreken van geweld?

**GEWELD
GEPLEEGD**

**GEEN
GEWELD
GEPLEEGD**

- Mijn bericht op sociale media lokt haatdragende commentaren uit. Ik verwijder het bericht niet, omdat ik vind dat ik niet verantwoordelijk ben voor de reacties van anderen.
- Er ontstaat ruzie op de speelplaats, omdat ik niet iedereen heb uitgenodigd voor mijn feest.
- Mijn vriend pest iemand en ik zwijg hierover.
- Ik vind de buur naast mij in de klas vervelend, dus ik doe alsof mijn buur niet bestaat.
- Een politicus waar jij op gestemd hebt, zet jongeren aan tot geweld.

De grijze zone

Tijdens WO II stelden de nazi's in de vernietingskampen gevangenen aan die in ruil voor privileges, zoals eten, moesten meehelpen met de uitroeiing van andere gevangenen. Ze moesten bijvoorbeeld andere slachtoffers misleiden en naar de gaskamers lokken. Deze Sonderkommando's bestonden voornamelijk uit Joodse gevangenen die werden omgebracht als ze weigerden om mee te helpen.

EXTRA INFO

Primo Levi overleefde Auschwitz en onderzoekt in zijn boeken wie de vernietigingskampen overleefde en waarom.

Via het begrip 'de grijze zone' wil hij duidelijk maken dat de realiteit in de kampen complexer was dan een eenvoudige opdeling tussen 'goed en kwaad' of 'daders en slachtoffers'.

Waren de leden van de Sonderkommando's dader, slachtoffer of beide?

STAP 1

Bespreek deze vraag in groepjes en geef samen een score tussen 0 en 10.

0 betekent dat de Sonderkommando's enkel slachtoffer zijn, 10 betekent dat ze 100% dader zijn. Van 2 tot 9 zit je in de grijze zone.

STAP 2

Bespreek plenair de verschillende scores en de achterliggende argumenten.

STAP 3

Denk samen na over een van deze grote vragen:

- Zit elke dader in de grijze zone?
- Vind je dat de leden van de Sonderkommando's die de oorlog overleefden ook gestraft moeten worden?

FILMTIP: The Grey Zone (2001)

VOOR

Zo ziet geestelijk geweld eruit

Naast fysiek geweld bestaat er ook geestelijk geweld. Hieronder vallen vormen van geweld die iemand zijn vrijheid, ontwikkeling en zelfontplooiing beperken.

Stel dat je via een beeld aan iemand moet uitleggen wat geestelijk geweld betekent. Hoe zou jij dit uitbeelden?

STAP 1

Brainstorm met de hele groep.
Welke associaties en beelden roept geestelijk geweld op?
Maak een woordenspin.

STAP 2

Kies enkele woorden uit de woordenspin en maak in groepjes een tekening of collage die toont hoe geestelijk geweld eruitziet.

STAP 3

Ga met de hele groep in een cirkel zitten en leg alle conceptbeelden in de cirkel.

- Wat valt op aan de beelden?
- Welke beelden horen bij elkaar?
- Waar zie je duidelijke verschillen?

STAP 4

Denk samen na over deze grote vraag:

- Wat betekent geestelijk geweld?

De escalatieladder

STAP 1

Rangschik de verschillende situaties in groepjes van niet ernstig naar heel ernstig en onderbouw deze keuze.

Trek vervolgens een lijn vanaf de eerste situatie die jullie als geweld beschouwen, zodat duidelijk wordt waar volgens jullie geweld begint.

STAP 2

Vergelijk de verschillende antwoorden en argumenten met de hele groep.

STAP 3

Denk samen na over deze grote vragen:

- Vanaf wanneer is er sprake van geweld?
- Vanaf wanneer is een online post gewelddadig?
- Wat is het verschil tussen een grap en een gewelddadige boodschap?

NIET ERNSTIG **HEEL ERNSTIG**

1. Ik repost een haatdragend bericht van een influencer over vrouwen.
2. Ik zet een smiley bij de vele reacties die het eens zijn met dit bericht.
3. Ik word hierover aangesproken op de speelplaats door klasgenoten en al grappend gaan we hierover in gesprek. We fantaseren over hoe het zou zijn om een meisje uit de klas hardhandig aan te pakken.
4. Dat meisje passeert. Mijn vriend gaat voor haar staan, verhindert dat ze kan passeren en zegt dat ze vraagt om betast te worden als ze zich zo aantrekkelijk kleedt. Ze kijkt verschrikt en hij laat haar passeren. "Doe niet zo flauw", roept hij, "het was maar een grapje."

De klas van Milgram

De jongeren zitten in een cirkel. De gespreksleider leest de bevelen voor.

STAP 1: REFLECTIE ZONDER WOORDEN

Wie alle bevelen gevolgd heeft zonder nadenken, mag rechtstaan.

Wie twijfelde, steekt 1 hand in de lucht.

Wie minstens 1 regel niet gevolgd heeft, steekt 2 handen in de lucht.

STAP 2: GA IN GESPREK OVER DE OEFENING

- Volgen we bevelen vaak op zonder nadenken? Is dat een goede zaak?
- Bestaan er situaties waarin je regels niet moet volgen?
- Als een regel aanzet tot geweld, moet je dan nog gehoorzamen?

INSTRUCTIES

1. Sluit je ogen gedurende 10 seconden.
2. Open je ogen na 10 seconden.
3. Herhaal dit 3 keer.
4. Ga 10 seconden rechtstaan.
5. Draai 5 keer rond je as en ga zitten.
6. Knijp in de arm van de persoon links van jou.
7. 1 persoon uit de groep staat recht en geeft een lichte tik aan een willekeurige persoon uit de groep.

Gebaseerd op oefening uit https://trainworld.be/wp-content/uploads/2025/12/def_Filo-workshops-NL_web.pdf

Grote vragen

De gespreksleider of de jongeren kiezen 1 vraag (bv. via stemming).

STAP 1

Denk in groepjes na over een mogelijk antwoord en onderbouw met argumenten.

STAP 2

Onderzoek de argumenten plenair in een cirkel.

- ☛ Wat vinden jullie van deze mogelijke antwoorden?
- ☛ Eens of niet?
- ☛ Voorbeelden of tegenvoorbeelden?
- ☛ Heeft iemand een ander argument?
- ☛ Klopt deze redenering overal en altijd?
- ☛ Wat kunnen we hieruit afleiden?

STAP 3

Sluit af met een vragenronde.
Welke vragen blijven hangen?

Veranderen
de regels over
geweld als er een
oorlog
uitbreekt?

Is het internet
gewelddadiger dan
de speelplaats?

Is degene die het
bevel geeft om
te schieten even
verantwoordelijk
als de soldaat die
schiet?

Als je getuige
bent van een
misdad, ben je dan
ook medeplichtig?

Kunnen
slachtoffers ook
daders zijn?

Waarom zijn
sommige
supporters bozer
dan de spelers als
hun ploeg
verliest?

Eens of oneens

Leg 2 papieren op de grond die een denkbeeldige lijn vormen. Op de 2 uiterste papieren staat 'eens' en 'oneens'.

1. De eerste uitspraak wordt voorgelezen en jongeren positioneren zich fysiek op de lijn.
2. De jongeren die het dichtst bij de uitersten staan, leggen hun standpunt uit en onderbouwen dit met een argument.
3. Daarna mogen andere jongeren reageren:
Wie denkt iets anders?
Wie wil reageren op één van de argumenten?
4. Als de uitspraak behandeld is, start het proces opnieuw met een andere uitspraak.

EENS ONEENS

- ✦ Een getuige van een misdaad die niet ingrijpt, is medeplichtig.
- ✦ Burgers doden tijdens een oorlog is erger dan soldaten doden.
- ✦ Tijdens een oorlog zijn bepaalde vormen van geweld gerechtvaardigd die in vredetijd verboden zijn.
- ✦ Doden is altijd verkeerd.
- ✦ Iemand persoonlijk aanvallen met een mes is erger dan op de knop drukken van een bom die op een oorlogsgebied valt.
- ✦ Wapenfabrikanten zijn mee verantwoordelijk voor het leed dat hun wapens veroorzaken.
- ✦ Een online haatbericht is erger dan een fysieke haatuitspraak.
- ✦ Iemand die geweld heeft gebruikt om vrede te bereiken, kan de Nobelprijs voor de vrede krijgen.

Games

Leg 2 papieren op de grond die een denkbeeldige lijn vormen. Op de 2 uiterste papieren staat 'games helpt geweld kanaliseren' en 'games stimuleert geweld'. In het midden ligt een vraagteken.

STAP 1

De jongeren positioneren zich bij een van de 3 papieren en vormen 3 groepen.

Elk groepje onderbouwt deze stelling of twijfel met enkele argumenten.

STAP 2

Bespreek de verschillende posities plenair.

Ieder groepje deelt zijn visie en argumenten en deze worden gezamenlijk onderzocht.

Denk samen na over deze grote vragen:

- ✎ Waarom zijn games waar geweld in voorkomt populair?
- ✎ Zou er minder geweld zijn als er geen online games zouden zijn?

GAMEN HELPT GEWELD KANALISEREN

GAMEN LOKT GEWELD UIT

Het was maar om te lachen!

STAP 1

Lees de situatie voor. Jongeren kiezen in groepjes één actie en onderbouwen deze actie met een argument.

STAP 2

Onderzoek de verschillende acties en argumenten met de hele groep.

STAP 3

Denk samen na over deze grote vraag:

- ☛ Wanneer is het gepast om actie te ondernemen?

SITUATIE

Mijn beste vriend zit in een chatgroep waar regelmatig racistische opmerkingen gemaakt worden. Grappen en memes over geweld tegenover mensen met een migratieachtergrond komen in de chatgroep vaak voor en worden enthousiast onthaald. Tijdens gesprekken hierover zegt mijn vriend dat het maar om te lachen is. Toch merk ik dat hij steeds vaker neerbuigende opmerkingen maakt over mensen met een migratieachtergrond. Dit wringt steeds meer bij mij.

ACTIE 1

Ik zeg duidelijk aan mijn vriend dat ik niet akkoord ben met zijn opmerkingen.

ACTIE 2

Ik zeg niets, want ik weet niet hoe ik erover moet beginnen, ook al ben ik niet akkoord met wat hij zegt.

ACTIE 3

Ik vermijd mijn vriend omdat ik niet akkoord ben met wat hij zegt en dat maakt me ongemakkelijk.

ACTIE 4

Mijn vriend is vrij om te chatten met wie hij wil en om te zeggen wat hij wil, dus ik bemoei mij er niet mee.

ACTIE 5

Ik doe iets anders, namelijk...

'De stille vriend' (dilemma)

SITUATIE

Je merkt dat je vriend steeds stiller is de laatste tijd. Hij draagt altijd lange mouwen omdat hij blauwe plekken op zijn armen en benen heeft. Toen je hem erover aansprak, vertelde hij dat hij vorig weekend van de trap gevallen is. Je gelooft hem niet, maar hij wil er duidelijk niet over praten. Hij neemt de laatste maand ook nooit meer deel aan de sportlessen. Hij heeft hiervoor een briefje van zijn ouders. De leerkracht stelt zich geen vragen. Je merkt dat zijn gemoed met de dag somberder wordt. Als hij plots 2 weken afwezig is wegens ziekte, maak je je echt zorgen. Zijn ouders willen niet dat hij bezoek ontvangt en hij beantwoordt jouw berichten ook niet meer.

Wat zou jij doen? Zou jij hulp inschakelen voor jouw vriend of vind je dat het niet aan jou is om tussen te komen?

STAP 1

Denk na in groepjes over deze vraag en onderbouw het antwoord met een argument.

STAP 2

Vergelijk de verschillende antwoorden en argumenten met de hele groep.

STAP 3

Denk samen na over deze grote vragen:

- ✎ Ben je medeplichtig als je zwijgt bij vermoeden van geweld?
- ✎ Mag je melding maken van geweld als het slachtoffer aangeeft dat je je best niet moeit?

De harde klap

STAP 1

Lees de situatie voor. De jongeren kiezen in groepjes één actie en onderbouwen deze actie met een argument.

STAP 2

Vergelijk de verschillende antwoorden en argumenten met de hele groep.

STAP 3

Denk samen na over deze grote vraag:

- Ben je als getuige ook medeplichtig als je geweld verzwijgt?

SITUATIE

Op weg van school naar huis wordt onze vriendengroep uitgedaagd door een ander groepje uit de buurt. Het begint met wat heen en weer geroep, maar slaat al snel over in een vechtpartij. Mijn beste vriend wordt aangevallen en slaat hard terug. De jongen uit de andere groep valt op de grond en zijn hoofd begint te bloeden. Dit was niet de bedoeling. Iedereen is verschoten en rent weg uit paniek. Ook de jongens uit de andere groep. De jongen die op de grond ligt, heeft hulp nodig maar blijft alleen achter.

Als ik de hulpdiensten verwittig, kan de jongen op tijd verzorgd worden. Maar dan loop ik wel het risico dat ik ondervraagd moet worden en mijn vriend moet aangeven, terwijl hij enkel uit zelfverdediging de klap toediende.

ACTIE 1

Ik bel de hulpdiensten en vertel aan de politie eerlijk wat er gebeurd is.

ACTIE 2

Ik bel de hulpdiensten en verzwijg aan de politie dat mijn vriend de klap toediende.

ACTIE 3

Ik wil mijn vriend niet aangeven, dus ik ren ook weg. Ik ga ervan uit dat iemand anders wel de hulpdiensten zal bellen.

ACTIE 4

Ik doe iets anders, namelijk...

Wie is verantwoordelijk voor de slachtoffers van de bom?

WIE IS SCHULDIG AAN DE ATOOMBOM OP HIROSHIMA EN NAGASAKI?

1. Einstein
2. De Japanse machthebbers die zich niet wilden overgeven.
3. Het team van Oppenheimer
4. President Truman die het bevel gaf om de bom te gooien.
5. President Roosevelt
6. De militairen die de ingreep uitvoerden.
7. Oppenheimer

STAP 1

Lees de casus voor. De jongeren denken in groepjes na over deze vraag en beargumenteren hun antwoord.

STAP 2

Vergelijk de verschillende antwoorden en argumenten met de hele groep.

STAP 3

Denk samen na over deze grote vraag:

- ✎ Is een wetenschapper verantwoordelijk voor de mogelijke gevolgen van zijn uitvinding?

SITUATIE

In 1939 schreef Einstein een brief aan President Roosevelt om hem te overtuigen om een kernbom te ontwikkelen. Einstein wou voorkomen dat Duitsland eerder over kernwapens zou beschikken dan de Verenigde Staten. Toch bleken het achteraf de Amerikanen te zijn die dit wapen als eerste gebruikten. In 1945 riepen ze Japan op zich over te geven. Deden ze dat niet, dan zouden ze vernietigd worden. Japan weigerde.

Einstein was erg aangedaan door het enorme leed dat de atoombomaanvallen van de Amerikaanse luchtmacht op Hiroshima en Nagasaki veroorzaakten. Hij werd daarna een voorvechter van de internationale vrede. Ook Oppenheimer, een van de ontwerpers van de atoombom, gaf later aan dat het naïef was om te denken dat elke doorbraak in de wetenschap positief of neutraal zou zijn. Ondanks zijn goede intenties vond hij dat hij mee verantwoordelijk was geworden voor het misbruik dat de politiek van deze uitvinding kan maken.

Grote vragen

De gespreksleider of de jongeren kiezen 1 vraag (bv. via stemming).

STAP 1

Denk in groepjes na over een mogelijk antwoord en onderbouw met argumenten.

STAP 2

Onderzoek de argumenten plenair in een cirkel.

- Wat vinden jullie van deze mogelijke antwoorden?
- Eens of niet?
- Voorbeelden of tegenvoorbeelden?
- Heeft iemand een ander argument?
- Klopt deze redenering overal en altijd?
- Wat kunnen we hieruit afleiden?

STAP 3

Sluit af met een vragenronde.
Welke vragen blijven hangen?

Wat heb je nodig
om geweld te
eindigen?

Bestaan er
conflicten zonder
geweld?

Wat heb je
nodig om te
voorkomen
dat een
conflict zich
herhaalt?

Is een wereld
mogelijk zonder
geweld?

Hebben we een
leger nodig om
de vrede te
bewaren?

Is een wereld
zonder conflict
wenselijk?

Hoe verander
je geweld in
vrede?

Wat zou er in de samenleving veranderen als...

Kies minstens 3 scenario's.

STAP 1

Noteer in groepjes per scenario wat er zou veranderen in de samenleving en geef telkens een argument.

STAP 2

Onderzoek de antwoorden met de hele groep.

- Wat komt terug?
- Wat valt op?
- Welke verschillende visies zijn aanwezig?

STAP 3

Stel samen een lijst op met 3 impactvolle acties die onze samenleving vredevoller kunnen maken.

WAT ZOU ER VERANDEREN ALS...

- ... wapens niet bestonden?
- ... internet niet bestond?
- ... gevangenissen niet bestonden?
- ... scholen niet bestonden?
- ... het leger niet bestond?
- ... kunst verboden was?
- ... het verboden is om als supporter aanwezig te zijn bij sportwedstrijden?
- ... de doodstraf terug ingevoerd wordt?
- ... er een wereldwijd verbod op AI komt?

Zorgen voor vrede

In het midden van de cirkel ligt een lijn met 2 papieren aan de uitersten waarop 'zorgt voor vrede' en 'zorgt niet voor vrede' staat.

STAP 1

1. Een jongere krijgt het eerste scenario, legt het op de lijn en geeft een argument.
2. De jongeren met een ander perspectief mogen reageren met een argument en het scenario op de lijn verplaatsen.
3. Elk scenario mag max. 5 keer verplaatst worden.
4. Daarna start het proces opnieuw met het volgende scenario.

STAP 2

Denk samen na over deze grote vraag:

- Wat is het belangrijkste ingrediënt om de vrede te bewaren in onze samenleving?

**ZORGT
VOOR VREDE**

**ZORGT NIET
VOOR VREDE**

- Een verbod op geweld in films.
- Berichten verschijnen op sociale media na de goedkeuring van een ethisch comité.
- Meer dialooggesprekken in de klas.
- Een minister voor de vrede.
- Lessen geweldloze communicatie vanaf de kleuterklas.
- Hetzelfde loon voor iedereen.
- Voetbalwedstrijden zonder toeschouwers.
- Onderdak en gratis zorg en voedsel voor iedereen.
- Een wereldwijd verbod op de productie van wapens.

Actie tegen geweld

STAP 1

Jongeren kiezen in groepjes één actie die volgens hen het geweld in ons land kan helpen verminderen en onderbouwen deze keuze met een argument.

STAP 2

Onderzoek de antwoorden met de hele groep.

- Wat komt terug?
- Wat valt op?
- Welke verschillende visies zijn aanwezig?

STAP 3

Stel samen een lijst op met 3 impactvolle acties die het geweld in onze samenleving verminderen.

ACTIES

- Het leger afschaffen.
- Meer investeren in het leger.
- Online gamen verbieden.
- Strengere regels over het gebruik van AI.
- Sociale media verbieden tot 18 jaar.
- Kunstwerken in de openbare ruimte plaatsen die geweld in vraag stellen.
- Gratis therapie voor iedereen die dit nodig heeft.
- Mensen die geweld plegen worden harder gestraft.
- Iets anders?

School zonder geweld

Je bent directeur van een school met vele uitdagingen: online pestgedrag, haatspraak, vechtpartijen op de speelplaats enz.

Samen met 2 collega's ben je bevoegd om dit probleem aan te pakken

STAP 1

Bedenk in groepjes van 3 een strategie om dit probleem op school aan te pakken.

STAP 2

Bespreek de strategieën met de hele groep.

- Welke ideeën en voorstellen komen terug?
- Welke verschillende visies zijn aanwezig?
- Welke argumenten staan centraal?

STAP 3

Denk samen na over deze grote vraag:

- Is een school zonder geweld mogelijk?

Tijdreis naar het verleden

Je vertrekt morgen voor een korte tijdreis naar het verleden. Er zijn 15 minuten voor jou gereserveerd om de toenmalige leiders toe te spreken in 1939, een jaar voor de Tweede Wereldoorlog in België begint.

STAP 1

Denk in groepjes na over de inhoud van deze speech.

- Welk advies geef je de wereldleiders in 1939 mee met de kennis die wij nu hebben?
- Waar moeten ze waakzaam voor zijn?
- Waar kunnen ze extra op letten om de vrede te bewaren?

STAP 2

Bespreek de verschillende ideeën voor de speech met de hele groep.

- Wat komt terug?
- Welke verschillende visies zijn aanwezig?
- Welk idee springt eruit?

STAP 3

Denk samen na over deze grote vraag:

- Welke acties kan onze regering vandaag uitvoeren om de vrede in onze samenleving te bewaren?

Denk aan onderwijs, rechtspraak, economie, armoedebestrijding, defensie, onderzoek en innovatie, milieu...

Het land zonder moorden

Stel dat...we een politiekorps zouden hebben met een heel bijzondere gave. Dit korps krijgt een signaal als iemand een moorddadige gedachte heeft, waardoor het korps nog voor de moord plaatsvindt tot een arrestatie kan overgaan.

Zou jij willen leven in 'Het land zonder moorden' waar de politie onze gedachten controleert?

STAP 1

Reflecteer in groepjes over deze vraag en onderbouw je standpunt met een argument.

STAP 2

Onderzoek de antwoorden met de hele groep.

- ☞ Wat komt terug?
- ☞ Wat valt op?
- ☞ Welke verschillende visies zijn aanwezig?

STAP 3

Denk samen na over een van deze grote vragen:

- ☞ Is een 'gedachte aan geweld' ook al een vorm van geweld?
- ☞ Moeten bepaalde ideeën strafbaar zijn?

EXTRA TIP: Bekijk de film 'Minority Report', waarop dit gedachte-experiment gebaseerd is.

Make Art not War

STAP 1

Maak individueel of per 2 een kunstwerk (tekening, schilderij of collage) met als titel 'Een wapen dat vrede brengt'.

STAP 2

Bespreek de werken met de hele groep. Leg de kunstwerken in een cirkel. Welke kunstwerken lijken op elkaar? Groepeer de kunstwerken in verschillende categorieën.

Onderzoek de verschillende categorieën.

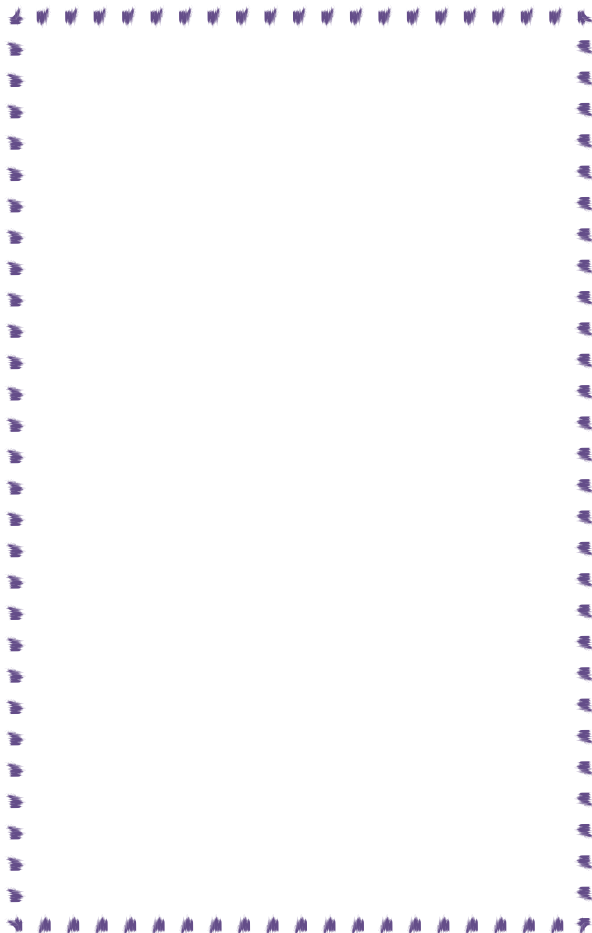
- Wat valt op?
- Wat zijn de belangrijkste verschillen?
- Welke achterliggende visies zijn aanwezig?

STAP 3

Denk samen na over deze grote vraag:

- Wat hebben we als samenleving nodig om tot vrede te komen?

TITEL: EEN WAPEN DAT VREDE BRENGT

Het vredeskabinet

Na een periode van spanning en conflicten keert de vrede eindelijk terug en begint de wederopbouw van het land. Een nieuwe regering is vastbesloten om de kostbare vrede te bewaren en richt een vredeskabinet op. Het kabinet telt 3 raadsheren die voorstellen moeten uitwerken om de vrede te bewaren. In de voorstellen mag geen geweld als middel aanwezig zijn en de voorstellen moeten vrede waarborgen op lange termijn.

STAP 1

Bedenk in groepjes van 3 een voorstel voor het vredeskabinet.

STAP 2

Onderzoek de voorstellen met de hele groep.

Stel de voorstellen aan elkaar voor.

Vergelijk de voorstellen met elkaar:

- Zijn er zaken die terugkomen?
- Wat zijn de opvallendste verschillen?

STAP 3

Kies 1 voorstel met de hele groep. (Dit kan ook elementen uit verschillende voorstellen bevatten.)

De sterke leider

STAP 1

Maak individueel of per 2 een kunstwerk (tekening, schilderij of collage) van 'een sterke leider' en geef de leider een naam.

STAP 2

Bespreek de verschillende kunstwerken met de hele groep. Leg de kunstwerken in de cirkel.

Welke leiders passen bij elkaar? Leg de werken samen die bij elkaar horen. Analyseer de werken:

- Wat valt op?
- Uniform?
- Geslacht, uitstraling, andere opvallende kenmerken?
- Wat zijn de opvallendste verschillen en gelijkenissen?
- Welke van deze leiders zetten aan tot vrede?
- Welke leiders gebruiken geweld om de orde te handhaven?

STAP 3

Denk samen na over de grote vraag:

- Wat maakt een sterke leider tot een goede leider?

